

BOZP

Mgr. Alexandr Burda

- Přednáška 13.10. 2020
- Přednáška 15.10. 2020

Bezpečnost

Povinnost provozovatele ubytovacího a stravovacího zařízení zajistit bezpečnost a ochranu zdraví se vztahuje:

- zaměstnance
- na hotelové hosty
- na návštěvníky restauračních zařízení.

Proto musí management zpracovat systémy prevence a uplatňovat je v praxi.

Nástroje bezpečnosti

1. Systém obecné prevence = *opatření před mimořádnými událostmi, školení atd.*
2. Systém prevence u technických zařízení = *ochrana zdraví při práci, pomůcky atd.*
3. Prevence na pracovišti = *úniková východy, bezpečné uspořádání pracoviště atd.*

1. Systém obecné prevence

- Opatření k omezení vlivu rizika ohrožení bezpečnosti a zdraví .
- Činnost provádí odborně způsobilý zaměstnanec
- Opatření pro případ zdolávání mimořádných událostí, jako jsou havárie, požáry, povodně a jiná vážná nebezpečí a evakuaci zaměstnanců,
- Zajistit, aby zaměstnanci nevykonávali práce, které neodpovídají jejich schopnostem a zdravotní způsobilosti (zdravotní průkaz viz zákon č. 258/2000 Sb.),
- Zařadit práce, z hlediska rizikových faktorů, do kategorií dle požadavku zákona č. 258/2000Sb. v platném znění.
- Provádět stanovená školení a ověření znalostí svých zaměstnanců,
- Zajistit zákaz kouření v pracovních místnostech, kde účinkům kouření jsou vystaveni nekuřáci,
- vést dokumentaci o školeních, informacích a pokynech.

2. Systém prevence u technických zařízení

- používat vhodné pomůcky z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- vybavit funkčními ochrannými zařízeními nebo upravit tak, aby zaměstnanci nebyli vystaveni zejména nepohodlné pracovní poloze a nežádoucím účinkům hluku a vibrací
- Omezit práce jednotvárné a jednostranně zatěžující organismus. Přestávky v práci evidovat.
- Minimalizovat ruční manipulaci s břemeny, která vytváří možnost poškození zdraví, zejména páteře.

3. Prevence na pracovišti

- pro danou činnost prostorově a konstrukčně uspořádat pracoviště,
- podrobovat pracoviště pravidelné údržbě, úklidu a čištění,
- vyznačit únikové komunikace a nouzové východy a tyto komunikace a východy zajistit volně průchozí,
- tam, kde je to účelné, opatřit vhodnými bezpečnostními značkami.

Základní povinnosti zaměstnanců:

- Pracovat se zařízenými pouze dle kvalifikačních předpokladů.
- Dodržovat předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, dodržovat zásady bezpečného chování na pracovišti, nerozptylovat svou pozornost a soustředit se na práci, nepřipustit nevhodné žertování na pracovišti,
- Dodržovat stanovené technologické postupy
- Řídit se předpisy, dodržovat stanovený pracovní režim,
- Používat při práci osobní ochranné pracovní prostředky,
- Absolvovat předepsané lékařské prohlídky.
- Seznámit se ze zásadami poskytování první pomoci při úrazu, při pracovním úrazu poskytnout postiženému pomoc a úraz ohlásit jeho nadřízenému,

Základní povinnosti zaměstnanců:

- Nepožívat alkoholické nápoje ani jiné návykové látky na pracovišti nebo před nástupem na směnu,
- Nepoužívat stroj bez seznámení se s návodem pro jeho bezpečný provoz, obsluhu a údržbu,
- Zkontrolovat technický stav stroje před jeho použitím, oznámit zjištěné závady, které ohrožují bezpečnost a ochranu zdraví při práci a které nemůže odstranit sám, svému nadřízenému,
- Neotvírat ochranné kryty pohybujících se částí na stroji za jeho chodu, nevyřazovat ochranná zařízení z funkce, jakékoliv zásahy na stroji provádět jen při vypnutí elektrickými vypínači,

Základní povinnosti zaměstnanců

- Dodržovat zásady potravinářské hygieny, dbát o pořádek a čistotu na pracovišti, pracovní oděv mít na sobě vždy čistý a řádně upravený,
- Informovat se o vlastnostech jednotlivých chemických prostředků, které jsou používány při mytí a dezinfekci, a o potřebných bezpečnostních opatřeních k ochraně zdraví,
- Nikdy neprovádět čištění a mytí stroje, který je pod napětím.

Při nástupu do pracovního poměru

Zakládáme do osobního spisu pracovníka:

1. potvrzení o vstupní lékařské prohlídce,
2. rozhodnutí o způsobilosti konat danou činnost,
3. doklad o absolvování úvodního školení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
4. přehled nástupní praxe zahrnující zácvik (resp. teoretická a praktická zkouška pro možnost vykonávat danou činnost samostatně)
5. Po zapracování je dále nezbytné **pravidelné a soustavné** seznamování pracovníka s pokyny bezpečnosti práce, absolvování předepsaných preventivních lékařských prohlídek, soustavný dozor týkající se dodržováním pokynů bezpečnosti a ochrany zdraví (BOZ) pracovníkem, dodržování specifických ustanovení BOZ pro těhotné ženy a mladistvé pracovníky.

OCHRANNÉ POMŮCKY A OCHRANNÉ ODĚVY

Povinnost zaměstnavatele k poskytování osobních ochranných pracovních prostředků (OOPP) je dána:

1. ustanovením § 133a) Zákoníku práce.
2. nařízením vlády č. 495/2001 Sb.,

Za osobní ochranné pracovní prostředky se považují takové ochranné prostředky, které musí chránit zaměstnance před riziky, nesmí ohrožovat jejich zdraví, nesmí bránit výkonu práce a musí splňovat požadavky stanovené prováděcím předpisem.

Dále zaměstnavatel poskytuje:

zaměstnancům mycí, čisticí a dezinfekční prostředky na základě zhodnocení rozsahu znečištění zaměstnanců při práci, ohrožení dráždicími látkami.

ochranné nápoje v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem.

Ze zákona je zcela **vyloučeno** náhradní poskytování OOPP zaměstnavatelem **formou finančního plnění**.

Ochrannými prostředky nejsou:

Běžné pracovní oděvy a obuv, které nejsou určeny k ochraně zdraví zaměstnanců před riziky a které nepodléhají při práci mimořádnému opotřebení nebo znečištění.

Pro práce v hotelích a ve veřejném stravování se jedná zejména o OOPP na ochranu těla, zraku, rukou a nohou. Z výše uvedeného současně vyplývá, že **za OOPP se nepovažuje** např. pracovní oblečení číšníků, recepčních, oděv managementu hotelu, poněvadž tyto nejsou vystaveny mimořádnému znečištění nebo opotřebení. V tomto případě se jedná o tzv. **jednotné pracovní oblečení.**

Zákony, nařízení vlády, vyhlášky BOZP

- **zákony:**
- Zákon č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákoník práce – zákon č. 65/1965 Sb., v platném znění,
- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 22/1997 Sb. - o technických požadavcích na výrobky, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 157/1998 Sb. - o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých dalších zákonů (platnost tohoto zákona končí dnem vstupu ČR do EU),
- **nařízení vlády:**
- 1. Nařízení vlády č. 108/1994 Sb., kterým se provádí zákoník práce a některé další zákony, ve znění pozdějších předpisů,
- Nařízení vlády č. 178/2001 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci, v platném znění,
- Nařízení vlády č. 494/2001 Sb., kterým se stanoví způsob evidence, hlášení a zasílání záznamu o úrazu, vzor záznamu o úrazu a okruh orgánů a institucí, kterým se ohlašuje pracovní úraz a zasílá záznam o úrazu,
- Nařízení vlády č. 495/2001 Sb., kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků,
- Nařízení vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a nářadí,
- Nařízení vlády č. 11/2002 Sb., kterým se stanoví vzhled a umístění bezpečnostních značek a zavedení signálů,
- Nařízení vlády č. 168/2002 Sb. – způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při provozování dopravy dopravními prostředky,
- **vyhlášky:**
- 1. Vyhláška ČÚBP č. 48/1982 Sb., kterou se stanoví základní požadavky k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení, ve znění pozdějších předpisů,
- 2. Vyhláška ČÚBP a ČBÚ č. 324/1990 Sb., o bezpečnosti práce a technických zařízení při stavebních pracích,
- 3. Vyhláška ČÚBP a ČBÚ č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice, ve znění pozdějších předpisů,
- 4. Vyhláška ČÚBP a ČBÚ č. 18/1979 Sb., kterou se určují vyhrazená tlaková zařízení a stanoví některé podmínky k zajištění jejich bezpečnosti, ve znění pozdějších předpisů,
- 5. Vyhláška ČÚBP a ČBÚ č. 19/1979 Sb., kterou se určují vyhrazená zdvihací zařízení a stanoví některé podmínky k zajištění jejich bezpečnosti, ve znění pozdějších předpisů,
- 6. Vyhláška ČÚBP a ČBÚ č. 20/1979 Sb., kterou se určují vyhrazená elektrická zařízení a stanoví některé podmínky k zajištění jejich bezpečnosti, ve znění pozdějších předpisů,
- 7. Vyhláška ČÚBP a ČBÚ č. 21/1979, kterou se určují vyhrazená plynová zařízení a stanoví některé podmínky k zajištění jejich bezpečnosti, ve znění pozdějších předpisů,
- 8. Vyhláška ČÚBP č. 91/1993 Sb., k zajištění bezpečnosti práce v nízkotlakových kotelnách,
- 9. Vyhláška ČÚBP č. 85/1978 Sb., o kontrolách, revizích a zkouškách plynových zařízení,
- 10. Vyhláška MZd č. 288/2003 Sb., kterou se stanoví práce a pracovní místa, které jsou zakázány těhotným ženám a mladistvým, a podmínky, za nichž mohou mladiství výjimečně tyto práce konat z důvodu přípravy na povolání,
- 11. Vyhláška č. 464/2000 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na provoz koupališť a saun,
- Vyhláška č. 125/1993 Sb. - zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele při pracovních úrazech a nemocech z povolání,
- Vyhláška č. 440/2001 Sb. – o odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění.

Otázky a úkoly

- Je oděv a obuv kuchaře ochranným prostředkem?
- Mají nárok zaměstnanci v hotelnictví na ochranné nápoje?
- Které dokumenty jsou součástí osobního spisu zaměstnance? (viz str.11)
- Uveďte aspoň pět povinností zaměstnance
- Uveďte tři nástroje bezpečnosti (prevence) a stručně je vysvětlete.